

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/149/2020
Identifikačné číslo spisu: 7915210029
Dátum vydania rozhodnutia: 23.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7915210029.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Y. V., bývajúcej v M., F. W. XXX/X, zastúpená JUDr. Katarínou Andráš Leškovou, advokátkou v Prešove, Plzenská 2, proti žalovaným 1/ Všeobecnej úverovej banke, a.s., so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 1, IČO: 31 320 155, 2/ Platiť sa oplatí s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mostová 2, IČO: 45 684 618, 3/ E. S., bývajúcemu v M., R. Q. XXXX/XX, zastúpenému JUDr. Váleriou Vásovou, advokátkou v Trebišove, Pribinova 2246/2, o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 15 C 397/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 25. júna 2019 sp. zn. 6 Co 239/2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 25. júna 2019 sp. zn. 6 Co 239/2018 a rozsudok Okresného súdu Trebišov z 30. apríla 2018 č. k. 15 C 397/2015 - 302 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súdu Trebišov na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 30. apríla 2018 č. k. 15 C 397/2015 - 302 I. zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa voči žalovaným 1/, 2/ a 3/ domáhala určenia, že dobrovoľná dražba osvedčená notárskou zápisnicou č. W. XXX/XXXX, W. XXXXX/XXXX, W. XXXXX/XXXX zo 14. júla 2015, predmetom ktorej boli v žalobe špecifikované nehnuteľnosti, je absolútne neplatná; II. žalovaným 1/, 2/ a 3/ priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 1 ods. 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 258/2001 Z.z.“), § 151a, § 151j ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 12 ods. 1 až 5, § 16 ods. 6, § 17 ods. 1 písm. k/, § 21 ods. 2, § 22 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom ku dňu konania dražby (ďalej len „zákon č. 527/2002 Z.z.“), § 25 ods. 1, 2 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) konštatoval, že vo vzťahu k žalobkyni žalovaná 2/ ako dražobník splnila všetky povinnosti, ktoré jej vyplývajú z ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách, pretože

žalobkyni bol riadne doručený znalecký posudok z 27. novembra 2014 vypracovaný znalkyňou K. K. O. č. XXX/XXXX, ktorého zadávateľkou bola žalovaná 2/ (dražobník), pričom žalobkyňa v zákonnej lehote nevzniesla po začatí dražobného konania až do jeho ukončenia námietky voči cene nehnuteľnosti určenej týmto znaleckým posudkom. V tejto súvislosti bol súd prvej inštancie toho názoru, že žalobkyňa nepreukázala svoje tvrdenie o podhodnotení ceny nehnuteľnosti uvedenej v tomto znaleckom posudku, pričom za relevantný dôkaz nepovažoval žalobkyňou predložené vyjadrenia realitných kancelárií, a to s ohľadom na predložený posudok znalca. Súd prvej inštancie zároveň poukázal na to, že sa jednalo o opakovanú dražbu, kedy dražená suma zodpovedá trom štvrtinám hodnoty predmetu dražby určenej znaleckým posudkom. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že spôsoby uspokojenia veriteľa pri výkone záložného práva v záložnej zmluve určenej alebo predajom zálohu na dražbe podľa zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách alebo podľa osobitných zákonov, je zákonom dovolený postup výkonu záložného práva a dospel k záveru o platnosti záložnej zmluvy v časti o výkone záložného práva predajom na verejnej dražbe. Ako súd prvej inštancie ďalej uviedol, úver bol žalobkyni poskytnutý na základe Zmluvy o poskytnutí úveru (hypotekárny úver i úver spotrebný), a to za účelom nadobudnutia nehnuteľnosti, a druhý úver bol žalobkyni poskytnutý na základe Zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX, a to za účelom investície do nehnuteľnosti, preto súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade je v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. posudzovanie neprijateľných zmluvných podmienok podľa tohto zákona vylúčené. Napriek uvedenému však súd prvej inštancie zdôraznil, že hoci žalobkyňa príkladmo označila neprijateľné zmluvné podmienky, u žiadnej z nich však neoznačila ani nepredložila také dôkazy, ktorými by preukázala, že úverová zmluva je od počiatku absolútne neplatným právnym úkonom. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalobkyňa svoje povinnosti vyplývajúce z uzavretých zmlúv poznala, boli jej známe termíny a lehoty splatnosti úverov aj ich výška, dokonca svoje povinnosti plnila, kým sa nedostala do finančných problémov a v tejto súvislosti súd prvej inštancie nezistil, že by žalovaná 1/ ako veriteľ postavenie žalobkyne ako záložnej dlžníčky zneužila svojím obzvlášť závažným nekalým konaním, ktoré by odporovalo dobrým mravom, naopak, žalovaná 1/ bola vo vzťahu k žalobkyni po dobu trvania záväzkového vzťahu ústretová, nezneužila svoje postavenie, pokiaľ ide o výšku a návratnosť úveru. Záverom súd prvej inštancie konštatoval, že ustanovenie § 151j Občianskeho zákonníka v spojení so zákonom č. 527/2002 Z.z. nie je v žiadnom rozpore s obsahom ústavnej úpravy základných ľudských práv a slobôd v čl. 19 a 20 Ústavy SR, pretože výkon záložného práva podľa § 151j Občianskeho zákonníka je jedným zo základných inštitútov zabezpečenia záväzkov v našom právnom poriadku a táto nezasahuje do ľudských práv žalobkyne, do práva na ľudskú dôstojnosť, práva na osobnúnosť, dobrú povesť a ochranu mena a ani neobmedzuje právo žalobkyne na jej ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života a nezasahuje ani do práva žalobkyne vlastníť majetok. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 25. júna 2019 sp. zn. 6 Co 239/2018 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil; rozhodol tiež o nároku na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 a § 192 C.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pričom správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil a na tieto odkázal. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd uviedol, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je obhájiteľné, nie je arbitrárne a rozsudok je preskúmateľný. S poukazom na § 151j ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 12 ods. 1 až 5 a § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. odvolací súd uviedol, že žalobkyňa v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázala absolútnu neplatnosť zmluvy o úvere a tým aj záložnej zmluvy a ani odvolací súd nevzhladol dôvody absolútnej neplatnosti záložnej zmluvy ani zmluvy o úvere, ktorú neplatnosť musí skúmať ex offa, neobstoí preto argumentácia žalobkyne o povinnosti súdu skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok v úverovej

zmluve, pretože v tomto konaní sa rozhoduje o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby v zmysle predpokladaného porušenia ustanovení Zákona o dobrovoľných dražbách, ktoré má za následok neplatnosť dražby, ak sa jej oprávnená osoba dovoľá v zákonom stanovenej 3-mesačnej prekluzívnej lehote. Takéto porušenie v spore zistené nebolo, pretože žalobkyňa mala možnosť podať žalobu o určenie prípadných neprijateľných podmienok v úverovej zmluve, čo neurobila, rovnako ako nevyužila ani právo podľa § 12 ods. 4 zákona č. 527/2002 Z.z. do 10 pracovných dní od doručenia znaleckého posudku vzniesť u dražobníka námietky proti ohodnotenému predmetu dražby ani nepožiadala o vyhotovenie znaleckého posudku iným znalcom. V ďalšom odvolací súd konštatoval správnosť záverom súdu prvej inštancie ohľadne miery porušenia povinností z uzavretých zmlúv zo strany žalobkyne, ako aj ohľadne toho, že žalovaná 1/ nezneužila postavenie žalobkyne ako záložnej dlžníčky a nekonala v rozpore s dobrými mravmi, pričom mal zároveň za to, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal aj s tým, že ustanovenie § 151j Občianskeho zákonníka v spojení so zákonom č. 527/2002 Z.z. nie je v žiadnom rozpore s obsahom ústavnej úpravy základných ľudských práva a slobôd v čl. 19 a 20 Ústavy SR. Odvolací súd zároveň zdôraznil, že právo domáhať sa určenia neplatnosti dražby zaniká, ak sa neuplatní v prekluzívnej lehote troch mesiacov odo dňa príklepu, s výnimkou prípadu, že dôvody neplatnosti dražby súvisia so spáchaním trestného činu, avšak takáto výnimka v preskúmvanej veci tvrdená nebola. Odvolací súd prihliadol na všetky žalobkyňou uvádzané dôvody tvrdenej neplatnosti dražby, avšak dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní nepreukázala naplnenie žiadneho z ňou uvádzaných dôvodov, pre ktoré považuje dražbu za neplatnú. Zároveň mal odvolací súd zato, že žalobkyňa nepreukázala absolútnu neplatnosť zmluvy o úvere a tým aj záložnej zmluvy a ani odvolací súd nevzhliadol dôvody absolútnej neplatnosti záložnej zmluvy ani zmluvy o úvere. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie s tým, že súdy jej nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.) a zároveň napadnutý rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa súdy nižších inštancií odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.), ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.) a ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p.). Namietala, že postupom, ktorým súdy oboch inštancií odmietli posúdiť neprijateľné zmluvné podmienky v zmluvách bola žalobkyňi odňatá možnosť riadne konať pred súdom a súdy oboch inštancií sa odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe. Ako dovolateľka uviedla, súd prvej inštancie sa odmietol zaoberať neprijateľnými zmluvnými podmienkami ako aj jej argumentáciou o nemožnosti zosplatnenia úveru, a teda o neexistencii dlhu s tým, že toto nemôže „detailne predbežne posudzovať v tomto konaní“. Dovolateľka dôvodila, že Zmluva o financovaní bývania nemá náležitosti zmluvy o úvere, a hoci náležitosti zmluvy o úvere sú obsiahnuté v základných podmienkach úveru, ale absentuje v nich informácia o splátkach úveru, a tak nie je jasné, ako mohlo vôbec k jeho zosplatneniu dôjsť. Ako dovolateľka v tejto súvislosti zdôraznila, len splatné pohľadávky môžu byť predmetom výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou s poukazom na § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Ďalej dovolateľka namietala aj to, že súdmi nižších inštancií nebolo vykonané dokazovanie ani v tom smere, či je výška istiny pohľadávky a príslušenstva správne vypočítaná. Podľa názoru dovolateľky, súdy oboch inštancií boli povinné sa zaoberať jej procesnou obranou a ak by konali v súlade so zákonom a zmluvné podmienky posúdili, zistili by, že žalovaná 1/ výkonom záložného práva vymohla viac, ako jej príslúcha a preto konštatovala, že neboli zo strany súdov nižších inštancií zodpovedané všetky otázky, ktoré boli medzi účastníkmi sporné. Ohľadne nesprávneho právneho posúdenia poukázala na odklon od viacerých rozhodnutí dovolacieho súdu sp. zn. 8 M Cdo 1/2014, 3 M Cdo 12/2014 či 2 M Cdo 20/2011 v otázke potreby posudzovania vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanou 1/ ako spotrebiteľského vzťahu. V ďalšom dovolateľka podrobne rozobrala skutkový stav veci a vyslovila polemiku o skutkových a právnych záveroch súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu s tým, že dala do pozornosti prednosť jej subjektívneho práva na ochranu obydlia, ochranu pred neoprávneným zásahom do súkromného a rodinného života či právo vlastníť majetok pred subjektívnym právom veriteľa na úhradu pohľadávky. Z týchto dôvodov navrhla napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Dovolateľka zároveň podala návrh na odklad

vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

4. Žalovaná 1/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu považovala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu za zákonné rozhodnutie, ako aj procesný postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, za spravodlivý proces, a navrhla dovolanie žalobkyne zamietnuť v celom rozsahu. Žalovaný 3/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu považoval rozsudok odvolacieho súdu za vecne správny a navrhol dovolanie žalobkyne zamietnuť. Žalovaná 2/ sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadrila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 21. apríla 2021 sp. zn. 4 Cdo 149/2020 odložil vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Trebišov z 30. apríla 2018 č. k. 15 C 397/2015 - 302 a rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 25. júna 2019 sp. zn. 6 Co 239/2018 do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní žalobkyne.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

7. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

8. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

12. Dovolačný súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolačím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C.s.p. alebo § 421 C.s.p. v spojení s §

431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. Žalobkyňa vyvodzujúc z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. namietala odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý sa odmietol zaoberať neprijateľnými zmluvnými podmienkami ako aj jej argumentáciou o nemožnosti zosplatenia úveru, a teda o neexistencii dlhu s tým, že toto nemôže „detailne predbežne posudzovať v tomto konaní“, v dôsledku čoho je odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nepreskúmateľné.

14. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

15. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

16. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 C.s.p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

17. V súlade s § 220 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 393 ods. 2 C.s.p. musí súd v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 393 ods. 2 C.s.p., je nepreskúmateľné. Takéto arbitrárne rozhodnutie súdu odníma účastníkovi možnosť uskutočňovať procesné práva a v konečnom dôsledku porušuje jeho právo na spravodlivý súdny proces (čo zakladá vadu konania podľa § 431 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 420 písm. f/ C.s.p.), pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

18. S poukazom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou v konaní podľa § 420 písm. f/ C.s.p.

19. Podľa § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka ak záložné právo zabezpečuje záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy, môže sa záložný veriteľ v rámci výkonu záložného práva uspokojiť len predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona alebo predajom zálohu podľa osobitných zákonov.

20. Podľa § 151j ods. 1 Občianskeho zákonníka ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona (zákon č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách) alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov (zákon č. 233/1995 Z.z. Exekučný zákon), ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 151m ods. 4 veta prvá Občianskeho zákonníka záložca je povinný strpieť výkon záložného práva a je povinný poskytnúť záložnému veriteľovi súčinnosť potrebnú na výkon záložného práva.

22. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. navrhovateľ dražby je povinný písomne vyhlásiť, že predmet dražby je možné dražiť. Ak je navrhovateľom dražby záložný veriteľ, je povinný písomne vyhlásiť aj pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva podľa tohto zákona (§ 16 ods. 3).

23. Podľa § 21 ods. 2 veta prvá zákona č. 527/2002 Z.z. v prípade, ak sa spochybňuje platnosť záložnej zmluvy alebo boli porušené ustanovenia tohto zákona, môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby.

24. Úvodom hodno zdôrazniť, že žalovaná 1/ pristúpila k výkonu záložného práva predajom zálohu na dražbe podľa zákona č. 527/2002 Z.z. (o dobrovoľných dražbách); výkonom záložného práva sleduje legitímny cieľ uspokojenia svojej pohľadávky z úverovej zmluvy spôsobom dovoľným zákonom. Ústavný súd SR v uznesení z 24. septembra 2014 sp. zn. PL. ÚS 23/2014, v ktorom posudzoval súlad § 7 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. s čl. 1 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 až 4 Ústavy SR a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uviedol, že podstatou dobrovoľnej dražby v zmysle platnej právnej úpravy je dohoda vlastníka veci s dražobníkom o dražbe určitého predmetu. Vlastník veci môže poveriť inú osobu, aby dala pokyn na vydraženie veci, pričom Občiansky zákonník vychádza z toho, že samotné uzatvorenie zmluvy o zriadení záložného práva so sebou prináša možnosť pre záložného veriteľa speňažiť záloh prostredníctvom dobrovoľnej dražby, ktorý pritom vystupuje ako zástupca záložcu. Dobrovoľná dražba sa potom odvíja od predchádzajúceho úkonu vlastníka, ktorý dal súhlas na budúce speňaženie určitého svojho majetku určitým spôsobom regulovaným právom a právna úprava ukladá povinnosť strpieť výkon dobrovoľnej dražby nielen s takým záložným právom, ktoré vzniklo na základe zmluvy, ale aj s takým, ktoré vzniklo zo zákona. Záložný veriteľ (vychádzajúc z právneho názoru Ústavného súdu SR) je oprávnený navrhnúť výkon záložného práva prostredníctvom dobrovoľnej dražby aj bez exekučného titulu priznávajúceho mu zabezpečenú pohľadávku voči vlastníkovi veci. Vlastníkovi veci teda patrí na ochranu vlastníckeho práva žaloba o neplatnosť dobrovoľnej dražby. Obydlie občana spomedzi zálohov Občiansky zákonník nevylučuje. V prípade, ak sa spochybňuje platnosť záložnej zmluvy (v prejednávanej veci sa platnosť záložnej zmluvy nespochybňuje) alebo boli porušené ustanovenia zákona o dobrovoľných dražbách, zákon o dobrovoľných dražbách umožňuje v zmysle § 21 ods. 2 podať osobou, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, návrh na určenie neplatnosti dražby. V danej veci záložný veriteľ (žalovaná 1/) postupuje v súlade s Občianskym zákonníkom, ktorý v § 53 ods. 10 pripúšťa výkon záložného práva predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona aj v prípade, ak záložné právo zabezpečuje záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy a v súlade so zákonom o dobrovoľných dražbách. Záložné právo na zabezpečenie pohľadávky žalovanej vzniklo na zmluvnom základe a povinnosť žalobcu ako záložcu strpieť výkon záložného práva je zakotvená v § 151m ods. 4 veta prvá Občianskeho zákonníka.

25. Záložný veriteľ ako navrhovateľ dražby musí v zmysle § 7 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. v zmluve o vykonaní dražby uviesť dôvod konania dražby, a okrem vyhlásenia, že predmet dražby je možné dražiť, musí vyhlásiť aj špecifikáciu pohľadávky, ktorá je dôvodom výkonu dobrovoľnej dražby, a to v rozsahu: pravosť, výška a splatnosť (§ 16 ods. 3). Ak teda dražbu navrhuje záložný veriteľ, je povinný vyhlásiť, že jeho nesplnená pohľadávka, na základe ktorej si uplatňuje výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby, je pravá, splatná a v uvedenej výške.

26. Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. V svojom rozhodnutí odvolací súd neskúmanie neprijateľných zmluvných podmienok v úverovej zmluve odôvodnil tým, že v tomto konaní sa rozhoduje o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby v zmysle predpokladaného porušenia ustanovení Zákona o dobrovoľných dražbách, ktoré má za následok neplatnosť dražby, ktoré porušenie zistené v spore nebolo, a žalobkyňa mala možnosť podať žalobu o určenie prípadných neprijateľných podmienok v úverovej zmluve, čo nevyužila, rovnako ako nevyužila ani možnosť podania námietok proti ohodnotenému predmetu dražby ani nepožiadala o vyhotovenie znaleckého posudku iným znalcom. Pokiaľ ide o neskúmanie žalobkyňou namietaných neprijateľných podmienok, dovolací súd konštatuje, ak by žalovaná 1/ v rámci dobrovoľnej dražby uplatnila plnenia majúce svoj základ v niektorých zo žalobkyňou označených neprijateľných zmluvných podmienok, prieskumu ich oprávnenosti sa môže žalobkyňa domáhať žalobou na určenie neplatnosti dražby (§ 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z.), pretože ak záložný veriteľ (žalovaná 1/) vo vyhlásení podľa § 7 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. uplatní pohľadávku, ktorej základ bude spočívať v neprijateľnej zmluvnej podmienke, dochádza k porušeniu tohto ustanovenia, pretože záložný veriteľ uplatní pohľadávku, ktorá neexistuje, čo spôsobuje porušenie ustanovení zákona č. 527/2002 Z.z. (o dobrovoľných dražbách) zakotvujúce možnosť domáhať sa neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa § 21 ods. 2 cit. zákona, pretože týmto neprípustným spôsobom dochádza k porušeniu práv dlžníka (resp. záložcu), od ktorého veriteľ prostredníctvom dobrovoľnej dražby vymáha aj nároky bez právneho základu. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby nie sú súdy nižších inšancií zbavené povinnosti dôsledne skúmať neprijateľné zmluvné podmienky namietané žalobkyňou a výsledné rozhodnutie v tomto smere náležite odôvodniť. Rozhodnutie odvolacieho súdu preto malo ozrejmiť skutkové a právne závery takým spôsobom, aby strana sporu nemusela hľadať odpoveď na pre vec rozhodujúce skutočnosti v rovine dohadov a aby mohla skutkovo aj právne proti rozhodnutiu argumentovať. Keďže odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu uvedené obsahové náležitosti nemá, možno skonštatovať, že je nepreskúmateľné.

27. Tento nedostatok odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu v otázke väd konania namietaných dovolateľkou má za následok, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa požiadavky stanovené súdu v ustanovení § 220 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 393 ods. 2 C.s.p. na riadne odôvodnenie rozsudku. Z tohto dôvodu je dovolanie žalobkyne procesne prípustné podľa § 420 písm. f/ C.s.p. a dovolateľka v ňom dôvodne namieta ňou uvádzanú procesnú vadu zmätočnosti, pretože jej týmto nesprávnym procesným postupom súdu bolo znemožnené realizovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

28. Vzhľadom k zisteniu, že v konaní došlo k procesným vadám podľa § 420 písm. f/ C.s.p., ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C.s.p.) a s poukazom na vadu konania posudzovanú dovolacím súdom zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 C.s.p.) a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 C.s.p.). S prihliadnutím na dôvod zrušenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sa najvyšší súd nezaoberal ďalšími, v dovolaní namietanými vadami.

29. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C.s.p.). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C.s.p.).

30. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.